Դ. 9187 20 ՀՈԿՏ. 2 ՆՈՅԵՄ. 1915 ՍԱԼԸ 20 ԹՐՇԻՆԸ ԷՎՎԷԼ 1331 31ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تأسيسى ١٢٩٣)

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ
Թարիխը բէէսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب جوملك
مؤسسى ديكران جوملك
باب عالى صدارت قپوسى قارشوسنده نومرو ٤٩

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԶԱԶ Վ.Ի ՄԻԻՏԻՒԻ
ՏՍ.Վ.Ա Վ.Է.Ռ.Ի.Լ.Ի
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պապը Ալի գառըսքնտա, Նո. 49

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

ԹԷՊԼԻՂԸ ՐԷՍՄԻ

19 Հոկտ. բարիխիյլէ գարաֆիեանը ումումիսէն բէպլիղ օլրնմբօ տր.

1.— Զանագգալէ ճեպնէսինճէ.— Պաղէն խաֆիֆ վէ պաղէն չիտէթլի մէվկաի ամէէ մուհարէպէսինտէն պաչ-գա չայանը գայա պիր հատիւէ օլմամբ տր։ Իքի սիւչմէն գրուազէօրի Սէտաիւլպահը մանթըկասընտա ամէէ իշթիրաք իմմիչ վէ միւխթէլիֆ խ-թիգամէթտէ թէէսիրսիզ ամէէ աչմբ տր։ Թօրմբլարբմբզ Արը Պրունընտա վէ Սէտաիւլպահրտա սիւչմէնին իւչ պօմպա մահէլինի թախրիպ իմմիչ սիր։ Մօրթօ լիմանբյա Իրիաս Պրունընտա կէօրիւլէն թօրլու սիւչմէն գրթասամբ Պօղոզ պամարիաարբմբզին ամէէլէ-բիյէ սաղբասբմբզ տր։

2.—Դաֆգաս ճեպնէսինճէ.—Իքի մանթըղտասա սիւչմէն թարաֆընտան եարբլան պասդն թէչէպպիւսլէրի մուս-վաֆֆաղիյէթլէ թարա իսիլմիչ սիր։

3.—Տիկէր ճէպհէլերտէ թէպէտ-սիւլ հօզ տր։ (Մ.)

ԳԱՅԳԱՍԻԱ ՃԷՊՀԷՍԻՆՏԷ.— Էրզ-րում մուխասիրիմիզատէն, 18.— Հար-պընն սէնէկի տէվրիյէսի միւնասէպէթիյլէ գրթասամբմբզ թարաֆընտան դրասամ իմտիրիլէն Մէվլիա՝ էրվահը չիւ-հէտասա իմհաֆ օլունմբչ, մուզաֆ-ֆէրիյէթիմիզէ տուա իսիլմիչ սիր։ Կէօրիւշահիմ իւսէրա՝ Բուս սաղ ճէ-նահընտա ըսան իտէն պիր թապուրը թէէսիպէ կէլէն Բուս գրթասամբյա գանը մօւսասէմէ վուգու պուլմբընը վէ թարաֆէյնտէն բէք չօղ ասքէրին թէլէֆ օլմբընը, վէ Բուս զասբթա-նընտա նէվմիսի սոն տէրէճէյէ վար-մբընը իֆասէ իմմէքտէ տիրլէր։ (Մ)

Էրզրում մուխասիրիմիզատէն, 19։— Օլթի ճիվարընտա իքի մահալտէ իլէ-րի գարաղօլարբմբզա պասդն հաբ-մագ թէչէպպիւսինտէ պուլընան զուվ-վէթլի իքի սիւչմէն միւֆրէզէսի պի-ռինտէ բէրիչան իսիլմիչ, տիկերինտէ իսէ զայիաթը ճէսիմէյէ սիւչար օլա-բաղ, ֆիրարա մէճպուր օլմուշ տր։ Տիւչմէն էոնաի ֆիրարընտա պիր չօղ էալիհա թէրք իմմիչ տիր։ Բուս իւ-սէրասը՝ Բուս նէֆէրաթը իլէ բրգէն Բուս օլմայան գրթասամ արասընտա միւնաֆէրէթ մէվճուտ օլարբընը վէ գրթասամբը մէղքիւբէնին սրդը թէրաս-սուտասա ալընարբընը, 3 կիւն էվ-վէլ պիր ալայ զօմանտանընա պօմպա ամէուզ իսասէթ իմտիրէմէյէն Բուս նէֆէրինին իսասմ օլարբընը, վէ սոն զէմանլարտա էքմէք թայինինին ա-զալարբընը իֆասէ իմմէքտէ տիր։ (Մ)

ՊԱԼԳԱՆ ՀԱՏԻՍԷԼԷՐԻ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱՐ Բիրօմբ իշղալ իմ-սիքտէն սօնրա չէհր տէրուունինտէ պիր չօղ Ավսթրիա-Մաճառ էսքիի պուլա-բաղ պունլարը Սօֆիայա նագլ իմմիչ-լեր վէ սերպէսթ պրաղմբշլար տր։ Պու էսքիլեր Սերպլարատան կէօրտիւք-լերի մէզալիմ վէ հագարէթի եանա եաբդլա անլամամագտա տբրլար։ (Ի.)

ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ԼԷՆԻ պաչ վէքիլի Մ. Պրիան՝ Պալգան սահնէի հարպընա եէնիէն գուվվէի սէֆէրիյէ իզամբ ալէյհինտէ պուլունմագտա տր։ (Ի.)

ՐՈՒՍԻԱՆԸՆ ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆԱ ԻԼԱՆԸ ՀԱՐՊԸ.— «Միր» տէյօր քի, Բուսիանընը Պուլկարիսթանա իլանը հարպը մուամէլէսի ուսուլը տարիէ-սինտէ վուգու պուլմամբշ տր։ Ըուս-սիա Զարը վագտա Պուլկարիսթանա իլանը հարպ իսիլաիկինէ տաիր պիր իրսատ նէշր իմմիչ տիր. անճագ Պուլ-կարիսթանտա Բուսիա մէնաֆիինի ի-տարէ իտէն Ֆիլէմէնկին Սօֆիա սէ-ֆարէթի իլանը հարպ քէյֆիյէթինի պու կիւնէ գատար հալա Պուլկար հիւքիւմէթինէ թէպլիղ իմմէտիկինտէն Պուլկար Բուսօֆիլլէրի իլանը հարպ քէյֆիյէթինի նաթէմամ ատտ իմմէք-տէ տիր։ (Թ.)

«ՐԱՑԽՍԲՕՍԹ»ըն մուհարրիրը ասքէրիսի՝ Սերպիսթան օրտուսընընն մա-բուզ զալտրը միշքիլաթը թէտգիգ իմտիկի էտնատէ միւթալաաթը աթի-յէյի տէրմիյան իսիյօր. «Սերպիսթա-նընն սէվգիլմէյէ նօզթամ նազարընա-տան մաարուզ պուլունտրը աճզ վէ թէչիքէ Սերպ չըմէնարքէրլէրինին Պուլկարիսթան հուտուտլարընընն բէք եազընընտան կէչմէսի տիր։ Սթրումճա մանթըղասընընն Պուլկարիսթանտա գալմասը իչին կէչէն Պալգան մուհա-բէպէսինտէն սօնրա ադա իսիլէն Պուք-բէչ մուահէտէսինին էտնաի միւզաքէ-բէսինտէ օիյասիյունբմբզ քէք գիյատէ չալըշմբշը, չունքի Պուլկարիսթանընն Սերպիսթանա գարշը միւտաֆէասընտա Սթրումճանընն ֆէվզէլատէ էհէմմիյէթի հայիզ օլաճաղը ատտա օ վագթ թագ-տիր իսիլմիշտի։ Կէրէք պու նօզթա-տաքի ադալընը վէ կէրէք իսթիզալընը օ վագթտան պէրու Սերպլար իչիւն հազըրլամագտա օլտուղը թէէնիքէլէրի նազարը տիզգաթա ալան Սերպ հիւ-քիւմէթի՝ հեր չէյատէն էվվէլ Գարակիւ-յէվայընն զարպընտան վէ Իբր նէհրի ալչագլարընտան պաչլայարաղ Դօսօվա սահրասընա, Միթրօվիցա իլէ Սկիւպի պիրպիրինէ բաղթ իչիւն չմէնտրֆէր-լեր ինչասընա թէչէպպիւս իմմիչտի, լաքին պու թէչէպպիւսլեր ազիմ զալ-տր. պու կիւն Սերպիսթան, Սէյա-նիկէ բաղթասը քէսիլտիկինտէն, կէչիլմէսի զայրը գալմիլ հօլլարատան բիւճաթ չարէյլերինի արամագա մէճ-պուր գալմբշ տր։ Բէք միհքեմ իս-թիհքամաթա բաղմէն, Սերպ օրտու-լարընընն վազիյէթի ֆէվզէլատէ թէհ-լիքէլեր իչինտէ պուլունմագտա տր»։ (Թ.)

ՄԱԿԵԴՈՆԻԱՆԸՆ ԻՏԱՐԷՍԻ.—Իս-թիլա իսիլմէքտէ օլան Մակեդոնիա ագամընընն իտարէսի իչիւն Պուլկար հիւքիւմէթինին Սկիւպտէ պիր իտարէի մերքէզիյէ թէէսիսինի թէզէքքիւր իմ-տիկինի վէ պու մուհիմ մէմուրիյէթէ սաղլգ բէիսի նուղղարատան ժէնէրալ Բաչօրէթրօնընն թայինի միւհթէմէլ օլ-տրընը «Պալգանագա Բօչթա» կազէ-թասը եազըյօր։ (Թ.)

ՐՈՒՄԱՆԻԱ-ՐՈՒՍԻԱ.— Բումանիա կազէթալարընընն իֆչասթընա նազա-բէն, Իթիլաֆ տէվլէթլէրինին Պուքբէչ սիֆէրասը Բումանիա բէյսի նուղզա-բընա միւրաճաաթլա Սերպիսթանընն մուավէնէթի իչիւն Բուսիատան կէօն-տէրիլէճէք օլան 150,000 քիշիլիք պիր Բուս օրտուսընընն Բումանիա թօրրա-զընտան կէչմէսինէ միւսասատ իսիլիպ իսիլէմէյէճէկինի սօրմբշլար տր։ Բու-մանիա հիւքիւմէթինին նէ ճէվապ վէր-տիկի վէ եա վիրէճէկի հէնուզ մալիմ տէյիլ տիր։ Սօֆիա կազէթալարը պու իսապէրտէն պահս իթիֆքլերի սբրա-տա, Բումանիանընն պու Իթիլաֆ թա-լէպինէ ճէվապը բէա վէրէճէկինի իս-թիբրաճ իթմէքտէ տիրլէր։ Թուն-նէհրինին պաչտան պաչա վէ թէմա-մբյա թաթհիր իսիլմէսի վէ նէհրի-հեր իքի ճիհէթ սահիլլերինին Ավսթ-րիա վէ Այէմանիա գրթասամբը ասքէ-րիյէսի թարաֆընտան իշղալ իսիլմի-օլմասը՝ արթըգ Իթիլաֆճըլարա-գուվվայի իմտասիյէ սէվգի թէչէպպիւ-սինէ, Սըրպլարատա մուավէնէթ ի-թիհալի իւմիտլէրինի պէսլէմէկէ ի-քան պրագմամբշ տբր։ (Թ.)

ԿԻԼԻԶԷԼ ՊԻՐ ՀԷՏԻՑԷ.—«Էդօ ա-Պուլկարի» կազէթասընտա օգունար-զընա կէօրէ, Սօֆիատա մուգիմ Օս-մանլըլար, Ալէմանլար վէ Ավսթրիա-Մաճարիսթան թէպասը իլգ իլթիատ-իտէճէք Ալէման վէ Պուլկար սիւվա-րիսինի պիր հէտիյէ թագտիմինէ գա-բար վէրմիշլէր տիր. Ալէման վէ Պու-կար քէշֆ գօլարը Պիրչարալանկատ-իլթիսադ իթտիկինտէն, պու հէտի-պու կիւնլերտէ թագտիմ իսիլէճէ-տիր։ (Ս.)

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ վէ Թիւրքիանընն Ի-թինա սէֆիրլերի Մ. Զայիմիսի զիյ-րէթլէ զպէթ ասսթանէ պիր ֆիքրլ-Ինկ.-Ֆրանսըզ ասքէրլէրինին Սէյ-նիկէ իիրաճը վէ Եունան Մակեդոնիա-սընտա իդամէթի Եունանընն պիթա-բաղըզընը իսլալ մանիյէթինի հայ-օլաուղընը պաչ վէքիլէ անլամամբշլար-տբր։ Հեր իքի սէֆիր՝ քէնտի հիւքիւ-մէթլերի էմրիյլէ Եունանընն՝ Իթիլա-ֆընն տիկէր ասաքիր իիրաճընա մի-սասատ իմմէմէսի լազըմ կէլտիկին-սէօյլէմիշլէր տիր։ Մ. Զայիմիս պու-նա գարշը տէմիչ տիր քի ահվալը հա-զընբէտ Եունան հիւքիւմէթի միամբ-օլանը եաբմբշ վէ քէնտի պիթարաֆլի-զընտան այրըլմագտրընն Ինկիլթէրր-վէ Ֆրանսա դապինէլերի նէզտինա-մէշրու բրօթէսթօսա պուլընմբշ տբր։ (Օ. Լ.)

ՍԷԼԱՆԻԿՏԷՔԻ Ինկ. գարարկիա-ումումիսի՝ մէվաշի, էրզագ վէ մէվա-տբ մուխթէլիֆէ միւպայէա իսիյօր։ (Օ. Լ.)

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ՝ բէյնիր, գաչգավ-վէ գահվէնին ալաֆր. հոկտ. 27տ-իթիպարէն իիրաճաթընը մէն իմմ-տիր։ (Օ. Լ.)

ԹԱՇՕԶ ատասընա Իթալիանլարբ-չէգարտըգլարը ասքէրին՝ Սրբպլար-եարամ իչիւն ան պէ ան Սէլանիկ-տօղրու սէվգ օլընաճագլարը Աթինա-տան պիլտիրիլիյօր։ (Օ. Լ.)

ԵՈՒՆԱՆ գրալընընն կէլէճէք հաֆթ-Եունան ասքէրինի թէֆթիչ իչիւն Սէ-լանիկ կիտէճէկի Աթինատան պիլտ-բիլիյօր։ (Օ. Լ.)

ԵՈՒՆԱՆ Բարլամէնթասընընն ա-իթիմամը — քի Միւսլիմանլարընն է-վալը զայրը մէնգուլէլերի մէսէլէսի ա-

«Ճ. Շարգիյէ»ցիկ բէֆրիգասը 53

ԳԸՐՄԸՋԸ ՏԷՅԻՐՄԷՆ

ՏՐԱՄ՝ 5 ՖԱՍԸԼ 7 ԹԱՊԼՕ

Բօլին (պայկընն պիր հալտէ).— Մ. տը Լանգա՛ր։

Լասդար.— Պէնատէնիզի՞ մի չաղըրտընընզ։

Բօլին.— Էվվէթ, սիզի չաղըրտըմ։

Լասդար.— Էմրլերինիզէ մունթա-զըրմ, Մատամ Մարքիզ։

Բօլին (քէսիք պիր սէտա իլէ).— Մ. տը Լասդար, սէն պէնիմ էվիմատէն իչերի կիրմէզատէն էվվէլ պէն վէֆաթ իմմիչ պուլունաճաղըմ։ Պու հալ տա-խի պէնիմ էն սէվկիւլիւ ատէմիմէ թապիի պիր իւմիտսիզլիք կէթիրէճէ-կինտէն, պունլար օլմամագ իչիւն սէ-նին էտէպսիզճէ մաթլուպլարընա մու-վաֆֆաղաթ իտէճէկիմ։

Լասդար. — Էլմասլարը ըէհինէ գօյաճա՛գմբսընընզ։ (Բօլինտէ էվվէթ իշարէթի) Հա՛հ, չէօյլէ։ Ճանըմ պէն սէնին հազզբյա օլան սէօզլերէ իթա-աթ իտէն զէվճէլէրատէն օլարբընը պիլիրիմ. ամմա հէր նասըլսա, պու կիճէ պէնի պիրաղ իւզմէկի զուրմբշ-սըն։ Պունընլա պէրապէր պու իշլերի եարընն թէսվիյէ իտէր իսէնիզ, ֆէվզ-էլատէ մինէթտարընընզ օլուրբմ։

Բօլին.— Հէր հալտէ իճրա իտէրիմ։

Լասդար.— Թէչէքքիւր իտէրիմ։

Բօլին.— Ա՛հ... ֆագաթ պիր միւշ-քիլաթ վար քի սէն օ ճիհէթին ֆար-գընտա տէյիլսին։

Լասդար. — Աճայիպ, նէ՞ կիպի միւշքիլաթ։

Բօլին.— Էվվէլ էմրտէ էլմասլարը թէրհին իթմէք իւզրէ սբրբ սաղլար պիր ատէմ լազըմ քի պէն անը թա-նըմամ։

Լասդար (կիւլէրէք).— Վա՛հ պի-չարէ վահ, պէնիմ կիպի պիր իսճանընն սէնին կիպի պիր չակիրտ եէթիշտիր-տիկինտէ թէաճիւպ իտիյօրըմ, սէն հա-լէա գարշընտաքի ատէմին նասըլ պիր իչկիւղար օլտուղընը պիլմէյօրսըն, «Ֆէլիքս տը Պօա» իսմինտէ Բարիզատէ պիր ատէմ վար տբր քի զայէթ էհլը ըրզ վէ քիւթիւմ տիր։

Բօլին (Թէֆէքքիւր իտէրէք վէ պա-չընը սալլայարաղ).— Եարընն պունլա-ընն իհթիմալի հօզ տբր։

Լասդար.— Նէ՞ օլտու եինէ...։ Վէհհի իմանէնիզատէն եինէ նէ՞ միւշ-քիւլաթ զուհուր իթմի։

Բօլին.— Տիւշէս Լան ֆագ պէչ կիւն սօնրա պիր պալօ վէրէճէկինտէն, ֆամիլեաճա օ պալօյա տավէթլիյիզ էլմասլարըմ իւզէրիմտէ պուլունմա-իսէ, սբրբրմ մէյտանա չըգաճաղընը-տան, պէչ ալթը կիւն տահա տապ-իթմէնիզ լազըմ տբր։

Լասդար.— Վա՛յ, սիզի տիւչար-խէլեճան իտէն պու ճիհէ՞թ մի տիր։ Սէնի պու կիպի թէլաչտան տա գուր-թարբրբմ։

Բօլին.— Նասը՞լ։

Լասդար.— Պու ատէմ զաթէն զու-յումը տբր։ Միւթէատիտ իշճիլէր-վար տբր։ Պունընլա պէրապէր քէն-տիսինտէ պիր նէվ թաշլար տա պու-լունուր քի, զույումբլար պիլէ ֆար-իտէմէզ։ Իւչ կիւն զարֆընտա թաշ-լարընն այնընը պիլա նօզսան իմալ իթ-տիրուպ վերէպիլիր։

(Տեվամի)

մէվզուը պահս օլմուշ իսի— էրէյիճէ բաթբրթելը օլմուշ սբը։ Պու իճթիմա խիթամընտա սիյասի մէհաֆիլ էօյլէ զանն իպիյօրլար իսի քի, Վէնիզէլօս՝ Զայիմիս զապինէսինի տէվիրմէք իչիւն պէհանէ արամազտա սբը։ Լաքին մուխալիֆլէր բէիսի՝ պիր կաղէթաճրյա տէմիշ տիր քի, «Նէյը օլընան խապէրլէրլէ, կէօյա չիմտիքի գապինէյի տէվիրմէք ֆիքրինտէ օլտուղմա տայիր օլան խապէրլէր էսասըզ սբը։ Էկէր գապինէյի տէվիրմէք ֆիքրինտէ օլա իտիմ, պունը բարլամէնթանդն սոն իճթիմանընտա եարապիլիր իտիմ։ Պուպինէնին տիւշմէսի բարլամէնթանդն ֆէսխի նէթիյճէսինի ինթաճ իտէճէք, լաքին սէֆէրպէրլիք հասէպիյլէ եէնի ինթիխապաթ տա եարբլամայաճաղ սբը»։ (Օ. Լ.)

ԵՈՒՆԱՆԸՆ պու կիւնքի վազիյէթինին Գայզէր իլէ Եունան գրալը ապրասընտա ազտ օլունան պիր իթիլաֆ թէվաֆուզ իթտիկինի «Տէյլի Թէլէկրաֆ» եազըյօր։ Պու սէպպէպէ Եունանդն զայրը զապիլը մուգավէմէթ պիր թազնիզէ մաարուզ զալմատըգճա վազիյէթինի տէյիշտիրմէսի միւմքին տէյիլ տիր։ «Թուրան» պու խապէրի եազարզտան սոնրա տէյօր. «Հալ՝ պու քի Իթալիա կաղէթալարը, թազնիզին՝ Եունանը՝ մէրքէզի Էվրօբա տէվլէթլէրինէ իլթիհազընը ինթաճ իթմէսինտէն պիհազգին զօրզույօրլար»։

ՍԷԼԱՆԻԿԷ չզան Իթիլաֆ ասքէրի արասընտա պուլաչըգ խասթալըգլարընն չօղալտըղը պիլտիրիլիյօր։ Իքի կիւնտէ 750 թիֆ» վէ՝մալարիա միւսասը օլմուշ սբը։ (Հ.)

ԵՈՒՆԱՆ ՎԷ ԻԹԻԼԱՖ.— Սէլանիկտէն «Նէա Ալիթիա»յա եազըլըյօր. «Շիւպհէսիզ Իթիլաֆ՝ Եունանդն միւզահէրէթը ասքէրիյէսինի թալէպ իտիյօր, զիրա Իթալիա՝ Պալզանլարա ասքէր կէօնտէրմէկի չէտիտէն ըէտտ իթմիշ տիր։ Կէօրիւնիւր քի, Իթիլաֆդն Սըրպիայա կէօնտէրէճէկի եարամը՝ Սըրպիայը թէհտիտ իտէն թէհլիքէյի պէրթարաֆ իթմէք իչիւն զուվվեի քեաֆիյէ թէչքիլ իթմէյօր։ Սըրպլարընն ահվալի զայէթ նազիք օլտուղը վէ էկէր վազթընտա պու եարտրմ կէօնտէրիլմէզ իսէ, քէնտի պաշլարընա զալաճաղլարը մալիւմ տիր։ Էկէր Ավսթրիա, Ալէման վէ Պուլկարլար պիրլէշիրլէրսէ, Պալզանլարտա ասքէրի հարաքեաթ խիթամ պուլաճաղ վէ եարարմըն ֆահտէսի օլմայաճաղ սբը։ Պու զայրը միւսահտ ահվալտէ Իթիլաֆ Եունանդն միւզահէրէթինի թալէպ իտիյօր, լաքին Եունան պիթարաֆլըգտան այրըլմայաճաղ սբը, զիրա վազիյէթը ասքէրիյէ հէնուզ վիւզուհ պուլմամըշ սբը։ Պիզիմ Սըրպիայա զարշը պիր մէճպուրիյէթիմիզ եօգ սբը, պիզի հարպա սիւրիւքլէմէք՝ զուվվեի միլլիյէմիզի ֆահտէսիզճէ զայիֆլէթմէք վէ մէմլէքէթիմիզին մէվճուտիյէթինի օյունճաղ հալինէ գօյմաղ տէմէք տիր։» (Հ.)

ԿԻՐԻՏՏԷ պէօյիւք զարբշըգլըգլար չըգարդը պիլտիրիլիյօր։ Կիրիտէ ճիւմհուրիյէթ իլան օլընմասը վէ Վէնիզէլօսը ըէիսը ճիւմհուր իլանը իչիւն զովվէթլի սիյասի ճէրէյանլար կէօրիւլմիշ տիր. պու խապէրի եազան «Պալզանսգա Բօչթա» պու իշտէ Ինկիլթէրրանդն բարմաղը օլտուղընը իլավէ իտիյօր։ (Հ.)

ԹՈՒՆԱՏԱ ՍԷՑՐ ՈՒ ՍԷՖԷՐ. — Հոկտ. 26տան պէրու աչըլմըշ օլան Թունա եօլընտա սէյր ու սէֆէրի թէէմին իչիւն էլէ ալընան թէտպիրլէր իքմալ օլընմըշ սբը։ Բէք եազընտա Պուլկարիա իլէ Մաճարիսթան արասընտա Թիւճար նազիյաթընա պաշլանաճաղ սբը։ (Թ.)

*** Պէրլին կաղէթալարը Թունատա սէյր ու սէֆէրին աչըլըգընը վէ «Պէրէթթիո» սէֆինէսինին իլք տէֆա օլարաղ Վիտինէ կէլտիկինի մէմնունիյէթլէ թէլաղզը իտիյօրլար։ Պիւթիւն՝ հարպ էնասընտա Ռուս վաբօրլարը՝ Սըրպիա իչիւն մէվտատը հարպիյէյի համիլէն Թունայա չըղըյօրլար իսի. չիմտի պիզիմ տօսթլարըմըզ Պուլկարիայա տօղրու Դանուբտան էնիյօրլար։ (Օ. Լ.)

*** Սոֆիա կաղէթալարընա կէօրէ, Պուլկարիա իլէ Ղարպ արասընտա բօսթա մուխապէրաթընա Նոյմ. 5էն իթիպարէն պաշլանաճաղ սբը։ Բէշթատա չըգան «Աղ Էսթ» տէյօր քի, «Պէրէթթիո» վաբօրլա Մէքքէնպուրկ տուդասը տա Վիտինէ կէլմիշ տիր։ Պու վաբօր էհալիճէ պէօյիւք սէվինճէլէ վէ մէմուրինճէ տէ բէսմի տուրէթտէ զարշըլանմըշ սբը։ Պու խապէրի վերէն մուխապիր տէյօր քի, «Սէրպէսթ օլան Թունատա չիմտի՝ միւթէֆիգլէրիմիզին պիզէ վերէպիլէճէքլէրի հէր չէյի, մէվշի, պուղտայ, էրզաղ, պաղբր, բամպուղ վէ հարպ սէնայի իչիւն պիւթիւն մէվատը իպթիտայիյէյի կէթիրթիրէպիլիրիզ։ (Օ. Լ.)

ԲԻԻՐԶԷՐԻՆԵՆ ԻՇՂԱԼԸ.— Արնավուտլըգտա Սըրպլար ալէյհինտէ պաշլայան հարաքէթ կիւն կիւնէ պէօյիւյօր։ Մուհիմ Արնավուտ զուվվեթլէրի Սըրպ օրտուլարընը ճէնուպը ղարպի ճիհէթինտէն տէ ֆէվզէլատէ մէշղուլ իտիյօրլար. չըմայը չարգի վէ ճէնուպը չարգի իսթիգամէթլերլէ իլերլեյօրլար։ Պու հարաքէթլէր նէթիյճէսինտէ Արնավուտլար ախիրէն Բիւրզերինի տէ զապթ իթմիշլէր տիր։ (Թ.)

ՍՐՊԻԱՏՍ. հարաքէթ իտէն Պուլկարլար՝ պու կիւնքի իլերի հարաքէթլերինտէ եէնի մուվաֆֆաղիյէթլեր զազանմըշլար վէ պիր չոդ մուհիմ ասքէրի նօգթալարը իշղալ իթմիշլէր տիր։ Մակեդոնիատաքի հարաքեաթ հալը թէվազզուֆտա սբը։ (Թ.)

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱՅԱ Թունա թարիգիյէ մուհիմմաթ նազիյաթընա տէվամ օլընյօր։ (Մ.)

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ՄԷՃԼԻՍԸ Մէպուսան բէյսի Հաճի Ատիլ պէյ տիւն Ատլիյէ նազբրը իպրահիմ պէյի զիյարէթ իթմիշ տիր։

ՇԷՀՐԻՄԻԶՏԷՐԻ էճնէպի սէֆիրլերի տիւն Խարիճիյէ նազբրը Խալիլ պէյի զիյարէթ իթմիշլէր տիր։

ՎԻԷՆՆԱՏՍ. Թէրէզիանում մէքթէպինտէ թահսիլը թալիսինի քէմալը մուվաֆֆաղիյէթլէ իքմալ իտէն Շահզատէ Էօմէր Ֆարուզ էֆ., մէքթէպը հարպիյէյէ տէվամ իթմէք իւզրէ տիւն տապահ Պէրլինէ կիթմիշ տիր։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԷ կիթմէքտէ օլան Շահզատէ Պիւրհանէտտին էֆ., Սոֆիյա վասըլ օլմուշ սբը։ (Մ.)

ԱՅԱՆՏԱՆ Սիւլէյման բաշա, Հալիմ պէյ, Ապտիւլ Համիտ Զէօհրավի վէ Մուհիէտտին էֆ. լէրտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթ տէ տիւն Զանդզալէ տար իւլհարպընը զիյարէթ իչիւն օլ թարաֆա կիթմիշ տիր։

ՏԻՒՇՄԱՆ թէպաալարը աթըպպանդն Թիւրքիատա իճրաի սանաաթ իթմէսի մազամը ախտինտէն մէն օլունմըշ սբը։ «Օսմ. Լոյտ» տէյօր քի, հիւքիմէթին պու թէտպիրի բէք միւսիպ տիր, զիրա Թիւրքիատա տիւշմէն թէպաալարը գաթի պիր սերպէսթի իլէ իճրաի սանաաթ իթտիքլէրի հալտէ, Ինկիլթէրրատա՝ մուհարիպ տէվլէթլերին սաքին թէպաալարը թահշիտաթ գարարկեահլարընա սեվգ օլունույօրլար։

ԱՍՈՒԹ ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Պէրլին 1 նոյեմ.—(Բարիզտէն) Աթինատան ազանս Հավասա պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Սէլանիկ վէ Նիշ արասընտագի մուխապէրաթը թէլէկրաֆիյէ զաթ օլընմըշ սբը։ (Գ.)

— «Պորաթթիո» Մաճարիսթանդն Թունա վաբօրընդն Վիտինէ մուվասէլէթինտէն պահս իտէն «Մորիէն Բոսթ» եազըյօր. «Շիւպհէսիզ հէր թարաֆա աքս իտէն «հուրրա»լարլա սբը քի, վասըլ օլան. սէֆինէ իւղէրինտէ վէ Պուլկար գէյսընտա պու տակիգա թէսեիա օլընմըշ սբը. օ գէյստա քի Մաճարիսթան իլէ Պուլկարիա քէմալը սէվինճէլէ սէլամլանմըշ սբը։ Պու քէյֆիյէթ կէրէք Ալէմանիատա վէ կէրէք Ավսթ-Մաճարիսթանտա տախի սէվինճէլէ դարշըլանմըշ սբը, զիրա իշթէ օրատա զազանընան զայէթ էհէմմիյէթլի պիր ֆիլիմտուհաթը իսպաթ իտիլմիշ տիր։ Պատէմա Ալէմանիա վէ Ավսթրիա-Մաճարիսթանտան Թիւրքիայա վէ միւթեզապիլէն հէր ճինս էմթիաա կէօնտէրիլէպիլէճէք տիր։ Շարդ իլէ Ղարպ արասընտա մուհիմ պիր ֆաալիյէթ թէաթիսի ինքըշաֆ պուլաճաղ սբը։ Պիր թարաֆտան Թիւրքիանդն գուվվեի ասքէրիյէսի արթըրըլաճաղը կիպի տիկէր թարաֆտան տա մէրքէզի էվրօբա տէվլէթլերինին հայաթը իդթիսատիյէսի իւզերինէ տէ միւսաիտ պիր հարաքէթ եարըլաճաղ սբը։

«Կաղէթ տը Վօս» տա՝ պունտան պահսա նիհայէթատ տէյօր քի, Ռուս-Սըրպ մուխապէրաթը մահզ օլմուշ սբը։ Շիմտի Պուլկարիա-Մաճարիսթան մուխապէրաթը եաչայօր։ (Գ.)

— (Լոնտրատան) Գալկիւթատան «Սանթրալ Նիուզ»ա պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Հինոիսթան հիւքիւմէթինին նէշր իթտիկի պիր մալիւմաթա նազարէն, Ինկիլթէրրա Հոկտ. 16 տան իթիպարէն, իշղալ իթտիկի Պուշիր Իրան լիմանընտան ասքէրինի կէրի չէքմիշ տիր։ (Գ.)

— (Լոնտրատան) «Էքսչէնճ Թէլէկրաֆ»ա Նիւ Եորգտան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Սան Անթոնիոտան (Մէքսիգա) կէլէն մալիւմաթա նազարէն, ժէն. Գարանցա զաթլ իտիլմիշ տիր։ (Գ.)

— «Լոզալ Անճայկըր»տան.—Հոկտ. մուհարէպէլէրինէ սահնէ օլան զարպ ճէպհէսի հէվալիսինտէ էն զիյատէ չիտէթլի օլան Ալէման միւթէգապիլ հիւճիւմլերի զայէթ չէտիտ հաղըրլըգլարան սոնրա չիմտիտէն պաշլամըշ սբը։ Իքի նօգթատա այնը վազիթտա մուվաֆֆաղիյէթլեր զազանտըղ չի խաթթըմըզը էբէյիճէ ըսլահ իթտա։ Նէօվիլլին ճէնուպը չարգընտա Արթուաղտա Պավիէրալը ասքէրլէր՝ հարաբէթի մուզավէմէթլերինէ բաղմէն Ֆըրանսըզլարտան 1 քիլոմէթրօլըգ սիբէր ալմըշլար սբը։ Շամբանիրտա հիւճիւմլա Թահիւբ թէբէսինի խթիրատտա իթտիք։ Պուրատա Հոկտ. 6տա Ֆրանսըզլարընը պէօյիւք հիւճումընը տուրտուրմըշ իտիք։ Պիզ պուրատա 1200 էսիր ալտըգ։ (Ա. Հ. Ի.)

— Ժընէվտէն «Կաղէթ տը Վօս»ա պիլտիրիլիյօր.—Բէնտի մէսուլիյէթլերինի թանըշան Ֆրանսըզ սիյասիյունը եէնի նազբրլարընն հարաքէթինտէ նէ իւմիտ վէ նէ տէ էմնիյէթ իտիյօրլար։ Ժիւտէթ՝ «էքլեր» կաղէթասընտա եազըյօր քի, մէմլէքէթ՝ նազբրլարընն լիսթասընը նէշր իտէն ըէսմի կաղէթատա հէման եէնի իտիլէր իշթիմէկի թէրճիհ իտէճէք իտի իսէ տէ, էն կիւզել թասավվուրլարը պուլընան չէհիրլիլերէ էմնիյէթ իթմէք լազըմ կէլիր իտի քի չիմտի պունլար հիւքիւմէթի թէմսիլ իտէն սէֆինէնին տիւմէնինի էլէ ալմաղա ճէսարէթ իտիյօրլար, օ սէֆինէնին քի լիմանտան ուղաղ օլարաղ տէհշէթլի տալիկալարտան սիւրիւքլէնիյօր. լաքին մաէլէսէֆ պու իհթիյար մէշհուրլար հարպը զբսալթմաղ վէ խարիճի սիյասէթին չամուրընա պաթան արապայը չըգարմաղ իչիւն ազ իշ կէօրմէկէ հազըր սբրլար։»(Ա. Հ. Ի.)

— «Պէրլինէր Թահէպլաթ»տան.— Ռուտնիք եազասընտան սոնրա, Սըրպլար՝ Միլանովաց տէրպէնտինի տէ պօշալթմաղա մէճպուր օլմուշլար սբը. օ հալտէ քի, Ղարպի Մօրավիա եօլը Ավսթրիա-Մաճառ վէ Ալէման ասքէրլերինէ աչըլմըշ սբը։ Սըրպլար՝ Պրուսնիցա վէ Թարաց թէբէլերինի եօլըն իքի ճիհէթինտէն իշղալ իտիյօրլար իսի։ Պիրինճիսի՝ Պրանտէպուրկ ասքէրինճէ ալընմըշ վէ սոնրաքիլէր տէ Պոհեմիալըլարճա զապթ իտիլմիշ տիր։ Շէտիտ պիր մուհարէպէտէն սոնրա տիւշման ասքէրի Դայագ իտթիգամէթինէ տօղրու չէքիլմիշլէր։

Դայագ՝ Ռուծիցատա խիթամ պուլան չըմէնտրֆէր եօլու իւզերինտէ Ղարպի Մօրավիանընն հայլասընտա քեաչին տիր։ Վիզիկրատտան կէլէն պիր Ավսթրիա-Մաճար միւֆրէզէսի՝ պու բթասիճնտան եազլայմըշ սբը։ Գովէյօ օրտուսընընն սոլ ճէնահրյա Կալվից օրտուսընընն սաղ ճէնահը՝ չըմայը չարգիտէն վէ զարպտան Գրակդիւչվաբրն էն իլերտէքի մէվզալարընա գարշը հիւճումլարընա պաշլամըշլար սբը։

(Ա. Հ. Ի.)

ՀԱՐԳԻՑԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.—6,000 ատէտ թաշ գբրմաղա մախսուս չէքիճ, խատէմէ վէ մուսիդաի Հիւմայուն միւսթահսիմիյինէ մախսուս մա բանթալն 237 չաքէմ թաբրմ, մուխթէլիֆ նօմէրօտա 2,200 բաքէթ բէրչին չիվի, քէզա մուխթէլիֆ նօմէրօտա 105 պէն քիլօ սաճ, 10,000 ատէտ թէնէքէ գարավանա 4,300 քիլօ ջալայ, 5,000 քիլօ նըշատը, 5,000 քիլօ չիրիչ, 300,000 մէթրօ ֆալիզոթ, 10 պէն ատէտ. 40 նօմէրօլու սիյահ վէ պէյազ մապարա, 25 ատէտ հարիգ թուլումպասը, 15,000 ատէտ գաղմա, 400,000 չիֆթ գոնտուրա նալչասը, 10,000 քիլօ գապարա չիվիսի, 3,000 քիլօ օլթան իբլիկի, 5 միլիոն ատէտ գաբասլ մուխթէլիֆ ֆիյաթլարլա թալիպլէրի իւզերինէ օլուպ, թէնզիլաթլա իթայա թալիպ օլանլարընն չէրայիթ վէ ֆիյաթը անլամաղ իւզրէ հէր կիւն վէ միւնագասայա իշթիրաք իտէճէքլերին տէ եէվմը միւնագասա օլան չէհրը հալին 26նճը բէնճէչենպիհ կիւնիւ զէվալի սաաթ 2տէ 100տէ 10 թէէմինաթ ազչէլերինի միւսթասնը պէն Լէվազիմաթը ուսուսիյէ տաիրէսի միւպայէաթ զամիսիօնընա միւրաճաաթլարը։

ՊԱՀՐԻՑԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՏԱԻՐԷՍԻՆՏԷՆ.— Մուայենաթը ասքէրիյէ իչիւն պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումը օլուպ, պէհէր քիլօսը մէճիտի 19 ղրչ. հիսապլյա 7 ղրչ. 10 բարա ֆիյաթլա թալիպի էօհտէսինտէ պուլունան լահմըն 100տէ 3 թէնզիլի իլէ միւնագասասընա Ռումի Թըշը. սանինին 2նճի բազար էրթէսի կիւնիւ տէվամ իտիլէճէկի վէ թէզարրուբ իտէճէք ֆիյաթ մուվաֆֆըզ կէօրիւլտիկի սուրէթտէ իհալէի գաթիյէսինին իճրա իտիլէճէկի իլան օլունընը։ 3—1

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՏԷՆ.— 1 Քեանունը էվվել 1885 թարիխլի 95ինճի քէչիտէտէ չըգուզ պէտէլլերի ախզ օլունմաղ իւզրէ իպրազ իտիլմէմիշ օլան վէ զիյրտէ նօմէրօլարը մուհարրէր պուլունան Շարգ չըմէնտրֆէրլերի թահվիլաթընը ֆի 8(20 Քեանունը էվվել սէնէ 1881 թարիխլի նիզամնամէի Հիւմայունը 5ինճի վէ 13ինճի մատտէլերի վէ 1)14 Իյլուլ սէնէ 1903 թարիխլի նիզամնամէի մէրպութը 2նճի մատտէսի իյճապընճա 1 Քեան. էվվել 1915 թարիխինտէ հիւքմէտէն սաղթ օլաճաղլարը իլան օլունուր։ 510,653 642,012

Տպագրատան տնօրէն Աղա Յարութիւնեան

Միւսր. մէսուլ՝ ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ